

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Belicey-út 9 szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyiltérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Felelős szerkesztő:

KRECSMÁRIK ENDRE.

KIADÓHIVATAL:

Belicey-út 9 szám, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.

Előfizetési díj: Egészévre 8 K. Félévre 4 K. Negyedévre 2 K. Egyes szám ára: 20 fillér.

A háború és a tél.

Aggodalmas felhők gyűlnek a homlokokra. Komoly jelekből azt következtetik, hogy a világháború véres küzdelmei mélyen bele fognak nyulni a télbe, sőt azt valószínűleg túl is haladják.

A gazdasági élet teljes megbénulására remegve gondolnak a könnyen kétségbeskedők.

Sötét, nyomasztó képek jelennek meg lelki szemek előtt. Látják a nyomort, a nélkülözést a maga legrettegetesebb mezítelenségében. Az éhez, didergő nyomorultak hatványozott száma, kétségbeesett, elkeseredett tömegére gondolnak s kísérti é kétségbeskedők aggodalmát a személy- és vagyonbiztonság veszedelme. Látni vélik a száz meg száz temetetlen hulla nyomán támadó félelmetes ragályok pusztítását s a legerősebb megpróbáltatások keresztjét érzik máris roskadozó vállaikon.

Félre azonban minden csüggedéssel. A gyengéket elsöpri nyomtalanul a világtörténelmen katasztrófális erővel végighömpölygő háború. A mai válságos időkre csak az erős lelkek méltók.

E teljesen új átalakulást teremtő rettenetes mérkőzés közepett félre kell tenni a mindennapi élet minden apró-cseprő aggodalmát. Fegyverrel támadtak ellenünk, fegyverrel kell tehát kivivnunk az igazság és a tisztább erkölcsök győzelmét.

Korai örömök.

Az a jóleső győzelmi mámor, mely eltöltötte a szarvasiakat is az oroszoknak Lemberg-től való elzavarása hírére, korainak bizonyult. A szó szoros értelmében előre itunk a medve bőrére. Kiválgítottunk és fátylás menetet rendeztünk, zeneszóval, pedig a valóság szerint nem igen volt okunk ilyen ujjongó demontstárációra. Lemberg kiürítése egyszerre lelohasztotta a nagy nekibuzdulást, pedig legszebb jellemvonása épen az lenne az igazán erős lelkeknek, ha a kedvező hadi fordulatot nem fogadja mindjárt sip-dob zenével, de viszont az aggályos változások közepett is ép úgy megőrzi hite rendíthetetlen nyugalmát.

Szünetközi epizódok.

A háborus téren beállott szünetnapok alkalmasak voltak arra, hogy a kemény csapatok öldökléséből hazakerült sebesültek idegizgató élményei révén szerezzünk tudomást a hadviselés intimitásairól és borzalmairól. Beszélnek, hogy egy fiatal öcsödi református tanító fejét ágyugolyó szedte le. Egy szarvasi banktisztviselőt a schrapnell-darabok szelték ketté. Ami főgimnáziumunk népszerű tornatanárát a mende-monda karján, lábán lötte keresztül, holott kisült, hogy csak a gránát szele érte, da az aztán úgy belevágta egy szakadékba, hogy azt sinyli most is.

A gyulai házi ezred dicsőséges fegyverténye.

Megyénk vitéz ifjai legendás hősiességgel vették ki részüket az oroszokkal való mérkőzésből. A gyulai háziezred dicső honvédei tízszeres erővel kerültek szembe. Az oroszok fedett állásokból szórták miéinkre az ágyugolyót. Ropogtak az orosz gépfegyverek és öllövetű puskáik, mindannak dacára ami halált megvető legényeink szuronyrohalmát nem tudták elhárítani. Szemtanuk beszélnek, hogy valami rettenetes erővel intézik ezt a mi katonáink. Elszántságuk, bátorságuk határt nem ismert. Szurták, puskatással

verték agyon a kozákokat s egyik sem elégzik meg egygyel-kettővel, de legalább is tizet akar leszurni mindegyik. Támadásuk feltartóztatlan s az ellenség képtelen sokáig ellentállni nekik. Így történt, hogy egy nem teljes gyalogezred szétvert egy teljes orosz hadosztályt.

A gyulaiak nemes áldozatkészsége.

Ami közönségünk körében a segélyszorultak iránt, tagadhatatlan, nemes áldozatkészséggel folyik az adományok gyűjtése, de azt hisszük, hogy megyénk önfeláldozó lakossága székhelye, Gyula, valóban gyönyörű példát nyújt a határtalan áldozatkészségre. A lakosok ott ugyanis megajánlották a hátramaramaradottak segélyezésére állami adójuk 10%-át. Az állami tisztviselők ezen kívül fizetésük 1-2%-át ajánlották fel. Azonkívül vagy 5000 koronát gyűjtöttek, a „Vörös Kereszt” egyetbe több mint 1000-en tagul léptek be, az országos segélyakcióra is bőven adakoztak, szóval a 133% póttadóval küzdő Gyula jóformán mindenét odaadta. Megindítóan szép példája ez a hazafias nemeslelkűségnek.

A hazafias nógrádmegyeiek.

Valami gyönyörű lelkes szeretettel s bőkezűséggel fogadják a nógrádmegyei tót nyelvű de páratlanul rajongó magyar érzelmű lakosok a nagyobb községek élomásain átvonuló magyar katonákat és sebesülteket. Gyümölcset, süteményt, hussal, itallal, valósággal elhalmozták őket. Ha a nagy tolongásban akad olyan tót leányka, ki a sok mindenféle ennivalóval nem tud odaférközni a katonához s az adományokkal lemarad rendszeren, keserves sirásra fakad, mintha valami nagy mulasztást követett volna el. A pánszláv agitátorokkal szemben kiméletlenek. Egy intelligens izgatót a hatóság lecsukott s a felháborodott derék lakosság a hazafiatlan ember feleségét csaknem meglincselte. Gyümölcset zsákszámba hordanak az állomásra s egyszerűen beszórják a kúpék közepére, a katonák közzé.

Gimnáziumi, polgári és elemi leányiskolai

összes tankönyvek

Ujak és használtak (féláron) kaphatók:

Sámuel Adolf könyvkereskedésében.

H I R E K.

— **Uj hitoktató.** A helybeli főgimnáziumban a Nagyváradra áthelyezett Zahoray József helyét *Klinghammer* Miklós helybeli r. kath. s. lelkész tölti be mint hitoktató.

— **Sulyos beteg urfiasszony.** Mély részvétet és általános megdöbbenést keltett községünkben az a hír, hogy egy kiváló becsülésnek és tiszteletnek örvendő, nemes lelkű szarvasi urfiasszony, *Haviár* Dánielné váratlanul sulyosan megbetegedett. Férje szintén betegen fekszik néhány nap óta. Községünk lakóinak ritka tisztelete és nagyrabecsülése körbeveszi, e tisztas házaspárt s a legőszintébb szívből óhajtuk mindnyájan értékes és nemes életöknek friss egészségben való további folyását.

— **Istentisztelet a háboruban küzdőkért.** Lapunk egy ízben említést tett arról, hogy holmi elhamarkodott s ezáltal komolyságát veszített esti tüntetések helyett sokkal méltóságosabb eljárás lenne az, ha e komoly válságok közepett inkább esti istentiszteletekkel nyugtatnánk meg a vallásos kedélyeket s hitben erősödött lélekkel imádkoznánk távolban küzdő katonáinkért Békéscsaba lakóinak nemes, vallásos lelkülete tényleg meg is valósította e kegyeletes istentiszteletek eszméjét. Minden csütörtökön délután 4 órakor magyar nyelvű istentisztelet tartanak a hadba vonulókért. Nálunk azonban nem igen vannak hívei az ily komoly elmélyedést és nemes önmegtartóztatást igénylő kegyeletes isteni tiszteleteknek, mivelhogy minálunk inkább azok a helyek népesek és keresettek, hol ordítani és padokon ugráncolni lehet. Pedig a lármás külsőségek komoly tartalom helyett mitsem érnek.

— **Vörös Kereszt Öcsödön.** A Magyar Szent Korona országai Vörös Kereszt Egyletének fiókegylet szeptember 3-án Öcsödön is megalakult. A fiókegylet 52 taggal alakult: Elnök dr. Oláh Antal, női társelnök dr. Baky Endréné, alelnök Fejér Béla, női társelnök Golián Lajosné, titkár Baky Rózsika, jegyző Golián Lajos, gondnok Szabó Sándor, pénztárnok Tóth Bálint, orvosok: dr. Baky Endre dr. Steuer Lajos. Van még a fent említettek kívül egy csomó választmányi tag, a legtekintélyesebb öcsödi uri hölgyekből és urakból.

— **A tanítóképzői növendékek szaporodása.** Tekintettel a háborus bonyodalmakra, mindenki azt gondolta, hogy a növendékek létszámában, ami középiskoláinkat illetőleg csökkenés fog beállani. És a helybeli tanítóképzőnél épen az ellenkező következett be. A növendékek jelenlegi száma 60 és még több jelentkező van akikkel együtt közel 70-re fog felemelkedni a létszám. A tavalyi 53 növendékekkel szemben szinte feltűnően tekintélyes számnak lehet ezt tekinteni, annál inkább is, mivel a rendkívüli idők a tanítást is megnehezítik.

— **Idyll a háborus világból.** Megy egy szakász katona az utcán végig. Szembejön egy őrmester. A szakászvezető-káplár „vigyáz“-t komandíroz, az őrmester fogadja a tisztelgést és jóakarattal elmosolyodik. A káplár egyik iskola tanára, az őrmester a — pedellus.

— **Érettségi vizsgálat.** A helybeli főgimnáziumban szept. hó 5-én folyt le a pót- és javító érettségi vizsgálat *Gajdács* Pál, tótkomlói lelkész mint püspökhelyettes elnök, *Pazár* Béla szegedi áll. főgimn. tanár, mint kormányképviselő jelenlétében. A bányai ág. hitv. ev. egyházkerület három főgimnáziumából teljes érettségire járult 8 tanuló, kik közül érett lett egy, decemberben javít három, s júniusban a teljes vizsgálatot megismétli egy tanuló. Javító vizsgálatot tett eredménnyel 8, decemberben újra javít egy tanuló. Nem jelent meg teljes érettségire egy, javító vizsgálatra 4 tanuló, a kik katonai kötelezettségüknek tesznek eleget.

— **A beiratkozás eredménye** A helybeli főgimnáziumba beiratkozott szeptember hó 11-ig 317 nyilvános és 3 magán-, összesen 320 tanuló, vagyis 45-fel kevesebb mint a múlt tanévben e napig. Ez a különbség, mely tekintettel a nehéz időkre bizonyára megmarad a tanév végéig is, főleg azért van, mert az I. osztályba évtizedek óta nem iratkoztak oly kevesen (mindössze 53-an) mint most. Feltűnő a helybeli gazdák fiainak elmaradása, kiket szüleik a gazdaságban használtak föl. *Tekintettel a rendkívüli időkre a később iratkozókat is elveszi az igazgatóság.*

— **Fenyeget a kolera.** Minden nagyobb hadjáratnak rendes kísérője a kolera. A rengeteg temetetlen szerbiai hulla már életre keltette e rengeteg ragályt. A szerbiai hegyek között, mint hirlik az újságokból, erősen pusztít a kolera. Fő, hogy e veszedelmes rém a határon túl maradjon, mivel sokszor kevesebb veszteséggel jár a leghatalmasabb ellenséggel szállni szembe, mint a kolerával. A bő gyümölcsstermés a meleg napok igen kedvezőek a kolerajárványok tejesztésére. Legbiztosabb ellenszere a tél, ámbar a tavasz enyhe sugara új virulást hozhat a szunynyadó kommbacillusok számára is.

— **Tolvaj péklegény.** *Véber* Péter esztergomi születésű péklegény Szarvason csavargott munka nélkül. Munkakeresés ürügye alatt megfordult a Pável-féle sütőházban is, ahol Pável Bertalanénak több befőtjtét, egy szép női aranyórát s 3 drb. törülközőjét lopta el. A ragádóskezű csavargót f. hó 2-án nyakon csipte a rendőrség s Gyulára szállították fogságba.

CSARNOK.

Éressz, anyám, engem is el...

— Beszéd melyet a szarvasi ízr. hitközség f. hó 5-iki könyörgő istentiszteletén mondott el Dr. Friedmann Ernő főrabbi. —

„Halljad Izráel, ellenségeitek ellen vonuljatok, ne csüggedjen el szívetek, mert Isten veletek vonul, hogy harcoljon ellenségeitekkel.“ Így hangzott el a buzdító szó a kohanita ajkairól, akit a régi zsidó államban „a háború felkentjének“ neveztek amikor Izráel fiai a harc mezejére vonultak. A bölcs törvénybíró tudta, hogy a háború csak akkor kecsegtet győzelemmel, ha az egész nép odaadó lelkesedése és osztatlan harci kedve vezeti. Elrendelte azért, hogy akinek gondolatai eljegyzett arája felé szállnak vagy aki arra fog gondolni, hogy új szőlőt épített s az első

szüretelésen nem jelenhet meg, vagy fájdalmasan fog emlékezni arra, hogy új házat épített s nem avathatta fel, az térjen vissza menyaszonyához, bortérlelő szőleijéhez s új háza oltalmazó árnyékába; az úgy vegyen részt a küzdelemben, hogy segédkezzet, el látást nyújtson a hadbavonultaknak. De ha szent háború tört ki, melynek kimondott célja nem a területnagyságot, amikor a haza védelméről, becsületéről van szó, akkor „menien ki vőlegény nászszobájából, s a menyasszony menyegzői lakából“ s legyünk egyek és erősek népünkért és Istenünkért. Nem élednek-e föl most Magyarország minden részén s minden polgárának szívében a régi bibliai emlékek? Nem érezzük-e, hogy népünkéről és Istenünkéről van szó? Nem halljuk-e, hogy testvéreink vére kiált föl arról az átkozott földről az ég felé, hogy megvalósuljon a bűnös országon az ige: „Közelg pusztulásának napja, és utóléli a néki szánt sors!“

És hangzanak nagy és félelmetes szavatok és harsog az igazság sok ezer torka: Rugjátok szét a hazugságok templomait! Romboljátok le a cárizmus csarnokait! Törjétek össze az igazságot piacát! Vesszen az átok és borzalom országa! A nehézelmejűek, a süketszívűek, az álmosvívűek fagyos birodalma! Azok, kiknek a szívébe még nem vágott bele az ébredő nép dühödt siralmának élessége. Kiknek szemén ködöt, szívében jeget tartott még a földi hatalom bitang ereje.

Üdvözöllek téged és megszorítom hős karodat erről a helyről városunk elsőnek hazatért gyermeke K. Á. dr. Tegyed is elvittek messzi tájaira a jeges pokolnak. Elmentél kedveseid kebléről, ahol szeretni tanultál, elmentél templomunktól távol, ahol imádkozni tanultál. És ebben a templomban mióta elmentél — te és bajtársaid, naponként és óránként sirtak az imádságos szájak, reménykedtek az aggok meghazudtolva az ősz haját: — nincsen ott aléllás, hol veszélyben, vészben: trón, haza, szabadság! Vártak az asszonyok, harcos dalt zümögtek a gyerekek: Óh, éressz anyám engem is el, hős vitézek seregivel... És féltettük a hazát és sirtunk a nemzet virágát. Sirtunk égető és keserves könnyeket, büszke és boldog könnyeket, szent és mámoros könnyeket. A ti kemény öklötökben van a hatalom és az erő! Tiétek a fegyver és a tűz! Mi megmutattuk, mint kell oda adni mindent. Mindent a megváltó szabadságért, az erős jövőért! — Te pedig hazajöttél megmutatni, elmondani, hogy velünk van Cabaoth Istene! A filiszteusok Góliáttal jöttek, mégis legyőzték mert ők emberi erővel támadtak, ti pedig az isteni erővel!

(Folyt. köv.)

Miles gloriosus.

*Mikor behívták, sirt, mint a gyerek,
A térde lapsolt, szörnyen remegett
S hogy kard díszíté oldalát
A rémülettől félholtra vált.
S mikor ép bőrrel hazaérkezett,
Bár tán nem is látta a harcteret,
Hajmeresztő hőstettekről regélt,
Elcsenvén a másnak szóló babért.*

K. E.

Nyomatványokat

leggyorsabban és legolcsóbban állít elő

Munkásaink nálunk tovább is dolgoznak!

a Sámuel nyomda.

Szarvas nagyközség előljárósága

11136—1914. ikt. sz.

Hirdetmény.

Közhírré tételik, hogy az 1886. évi XXII. t.-cz. 33. §-a alapján az 1914. évre egybeállított legtöbb adót fizető községi képviselők névjegyzéke a főjegyző hivatalos helyiségében f. év szeptember 7-től számított 5 napon keresztül közszemlére van kitéve.

A névjegyzék ellen a közhírré tételtől számított 15 nap alatt a járási főszolgabíró urnál szóval előterjesztendő, vagy írásban benyújtandó fel-
lebbezésnek van helye a vármegye alispánjához.

Az előljáróság nevében:

Kollár Lajos s. k. Pribelszky Pál s. k.
főjegyző. bíró.

Laptulajdonos: ÖZV. SÁMUEL ADOLFNE.

Kiadó: DR. SÁMUEL ANDOR.

Fleischer Jenő

Ezelőtt: Grósz Ármih és Fia

Szarvas. ♦ Belicey-út.

Ajánlja ujonan és dísan berendezett arany-, ezüst- és ékszeráru, továbbá valódi és china-ezüst evőeszköz és dísztárgyak raktárát.

Vesz és becsérél magas áron bármilyen mennyiségben töredék arany- és ezüst árut, brillantot és gyémántot.

Nagy választék mindenféle zseb-, fali-, harang- és hárfaharang ütő inga órákban, látszerészeti cikkekben és tájtékárukban.

Óra- és ékszer javító műhely.

Pontos és szolid kiszolgálás.

Wagner a „Hangszer

Hegedű, kitünő hangú, remekül kidolgozott, domboru Stamerforma, fokkal, vonóval, 16 drb. felszereléssel csak 12 kor. Finomabb 20 és 30 kor.

Gordonka, igen jó minőségű, nagy erős hangú, finoman kidolgozva, csak 30 kor. egész finom kivitelben 40 koronától 100 koronáig.

Cimbalom, remek, erőshangú, gyönyörű kivitelben 160 koronától 200 koronáig. Keveset használt cimbalomok állandóan raktáron.

Fuvola, igen jó minőségű, billentyűkkel, rézékitemény-nyel csak 8 kor. Kezdeknek különösen ajánlható. Hangverseny-fuvolák 15 koronától feljebb.

Harmónium, hatalmas orgonahangú, remek kiállítású 160 koronától 600 koronáig. Használt harmóniumok állandóan raktáron.

Prímciitera, finom kivitelben, kitünő hangú, teljes felszereléssel együtt csak 16 korona. Ugyanez finomabb kivitelben 20 koronától 100 koronáig.

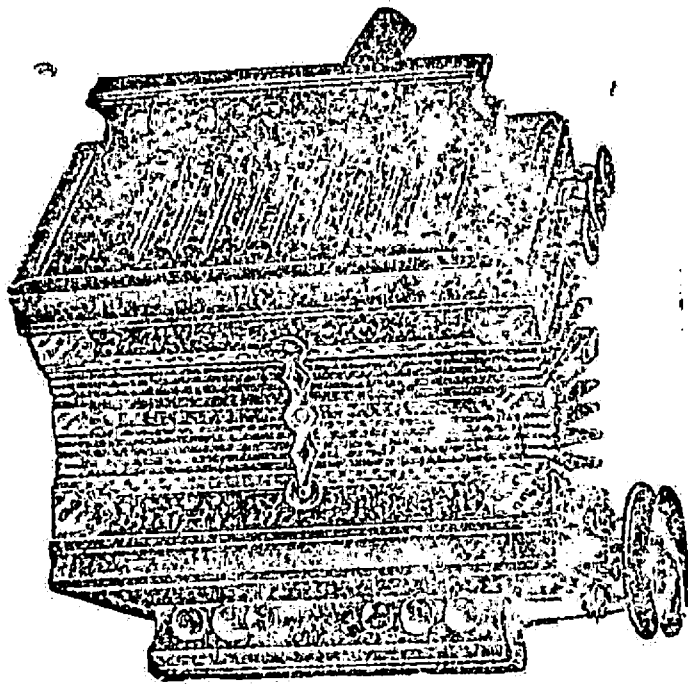
Ha rendelésnél e lapra hivatkozik, 10 különféle kedves és meglepő ajándéktárgyat kap.

E hangszerek eredeti kivitelben kizárólag csakis Wagnerszerte elismert elsőrendű hangszer- és beszélgép különlegességek áruházában kaphatók

Wagner a „Hangszer-Király”
Budapest, József-körút 15.

14—35

Király” ajándékai:

Lemezajándékok: A vén cigány, Horvátlány, Böském Szibill, Furlana, Huzzad csak, Azt ígérted, Alispán lánya. Darabja 2 korona 50 fillér.

Gítarcitera. Kottaismeret nélkül bárki azonnal játszhat rajta. Igen csinos kiállítású és rendkívül kellemes hangú. Ára kottával és felszereléssel 16 korona.

Okarina. A fuvolához hasonló, rendkívül kellemes hangja van. Kezelése egyszerű. Az utasítás által bárki azonnal játszhat rajta. Ára 1, 2 és 3 korona.

Gyermekhegedű. Valódi hurokkal felszerelve, tokkal, vonóval és gyantával; bármely nagyságban csak 5 korona. Tanulás céljára igen alkalmas.

Jogász-tárogató. Kezdeknek különösen ajánlható. Gyönyörű, méltóságos hangú, 5 billentyűvel, nyelvével csak 16 kor. Finomabb 6 billentyűvel 20 korona.

Gisodaréztrombita. A hangverseny „réztrombita” igen könnyen fújható, 20 primhangot és 4 kíséző akkordot foglal magában. Finom kivitelben 6 korona.

Kérjen a saját érdekében ingyen és bérmentve fényképes hangszerajándékot. Figyeljen a Wagner névre, hogy máshoz ne tévedjen.

Úrhölgyek figyelmében!
Uj! Női divat varroda. Uj!

Minden versenyt felülmuló izléssel a legújabb divat szerint, csinosan, pontosan és jutányosan készít mindennemű női ruhákat

KLEIN HAJNALKA

II. ker. Kossuth-utca 54.
(Ort. Izs. templom udvar.)

o Tanuló-leányok elfogadtatnak. o

3--4

Egy három szoba és mellék helyiségekből álló lakosztály Gróf Csáky Albin-utca 54. sz. a. házban f. év szept. 29-től kiadó. Bővebb felvilágosítást a Kiadóhivatal ad. 1-2

Bérbeadó.

Mai kornak megfelelő modern lakás mely át három egymásba nyíló utcai szoba konyha éléskamara pince fűskamara külön padlás és egy kert. Értekezni lehet helyszínen.

II. ker. Kossuth Lajos-utca 19.
3-3

Kiadó ház.

Özv. Moravcsik Józsefné Juhász-utcai lakása október hó 24-től bérbe kiadó.

Értekezni lehet Plenczner Lajos tanár és Moravcsik Soma uraknál.

**Kaiser-féle
Mell-Karamellák**
a „3 fenyővel”

MILLIOK használják

KÖHÖGÉS, HURUT,
rekedség, elnyálkásodás és számarköhögés ellen a

**Kaiser-féle
mellkaramellákat**

a „3 fenyővel”

6050 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és mágnsoktól.

Csomagja 30 fill. Doboza 60 fillér.

Kapható minden gyógyszerertárban és minden drogeriában. 55-120

Urak és Hölgyek!!

kiknek különös kívánságuk és izlésük van a ruhafestés és tisztítás iránt, azok csakis

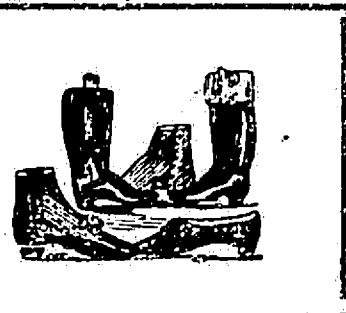
Süveges János

kélmefestő és
vegytisztító
intézetét

keresik fel megrendelésükkel Szarvas.

Hol ruhák, kélmék, csipkék

a legtökéletesebben bármilyen anyagból festetnek és tisztítatnak. Gyász eseteknél ruhák 24 óra alatt.

Czipész üzlet

SZARVAS.

Hibás lábaknak a legipszelését elvállalom. Utána helyes czipők műizléssel készíttetnek el.

Elsőrendű czipészüzlet (az Árpád bazár-helyiségben), a hol a legjobb anyagból műizléssel készített modern szabású czipők kaphatók.

Megrendelések a láb természetes felvétele után (uj eljárás) különös gonddal és izléssel készíttetnek el.

Magyar, angol és francia szakismerettel dolgozom, miután a Nagy Mélt. Magyar Kir. Kereskedelmi kormány támogatása révén tanulmányoztam a czipészeti technológiáját, miből jeles eredménnyel vizsgáztam

Tiszta, finom és modern munka az irányelvem.

Kérem a nagyrabecsült közönség kitüntető pártfogását

SZÜCS JÓZSEF

czipész mester.

A legjobb gummisarkok, krémek, selyemfűzők minden színben, cipő sámfák nagy választékban kaphatók.

Ludtalpbatét faragását eszközlöm, ugyszintén rendes talpbatétek, parafagyökér és remezből kaphatók.